

Paris

Parisul este capitala și cel mai mare oraș al Franței. Orașul este traversat de râul Sena, care împarte orașul în două părți - Malul Drept, în partea de nord a Parisului, și Malul Stâng, în partea de sud.

Istorie

Nucleul istoric al Parisului este Ile de la Cité, o insulă mică din care mare parte este ocupată de impresionantul Palais de Justice și de catedrala Notre-Dame de Paris. Insula este conectată cu una mai mică, Ile Saint-Louis, care este ocupată de case construite în secolul XVII și XVIII. Caracteristicile majore ale Parisului sunt cheiurile străjuite de copaci de-a lungul Senei - în special pe malul stâng cu vânzătorii ambulanți de cărți (faimoșii buchiniști, podurile istorice care traversează râul și bulevardele precum Champs-Élysées.

Parisul a fost ocupat de un trib galic până când au ajuns aici romanii în 52 î.Hr.. Invadatorii se refereau la ocupanții anteriori ai orașului ca parisii, însă au numit orașul Lutetia, care înseamnă "loc mlăștinos". Aproximativ cincizeci de ani mai târziu orașul s-a întins și pe malul stâng al Senei, într-o zonă care a rămas și astăzi cu numele Cartierul latin, și a fost redenumit "Paris".

Ocupația romană s-a încheiat în 508, când Clovis I a făcut orașul capitala dinastiei Merovingienilor a francilor. Invaziile vikingilor din secolul IX a obligat parizienii să construiască o fortăreață pe Ile de la Cité. În cursul uneia dintre invazii Parisul a fost cucerit de către vikingi, probabil sub Ragnar Lodbrok, care a primit o recompensă uriașă pentru a pleca pe 27 martie 845. Slăbiciunea ultimilor regi Carolingieni a dus la creșterea puterii conților Parisului. Odo, Conte de Paris a fost ales ca rege al Franței de către lorzii feudali în timp ce Charles al III-lea avea pretenții la tron. Până la urmă, în 987, Hugo Capet, conte de Paris, a fost ales de lorzii feudali după moartea ultimului urmaș Carolingian.

În cursul secolului XI orașul s-a întins pe malul drept. Secolele XII și XIII, care includ domnia lui Filip al II-lea Augustus (1180-1223), sunt notabile pentru creșterea orașului. Drumurile principale au fost pavate, primul Luvru a fost construit ca fortăreață și mai multe biserici, inclusiv catedrala Notre-Dame, au fost construite sau începute. Mai multe școli de pe malul stâng au fost unite în cadrul Sorbonei, care numără pe Albertus Magnus și Sf. Thomas Aquinas printre primii profesori. În Evul Mediu Parisul a prosperat ca centru intelectual și comercial, cu o întrerupere temporară când a lovit ciuma în secolul XIV. Sub domnia regelui Louis al XIV-lea, regele Soare, de la 1643 la 1715, reședința regală s-a mutat la Versailles.

Revoluția franceză a început cu luarea cu asalt a Bastiliei pe 14 iulie 1789. Multe dintre conflictele din anii următori au avut loc între Paris și zonele rurale ale Franței.

În 1870 războiul franco-prusac s-a încheiat cu un asediu al Parisului și a Comunei Parisului, care s-a predat în 1871 după o iarnă de foamete. Turnul Eiffel, cel mai cunoscut simbol al Parisului, a fost construit în 1889 într-o perioadă de prosperitate cunoscută ca La Belle Époque.

Administrație

Parisul este un departament al Franței (Paris, 75), parte din regiunea Île-de-France. Parisul este împărțit în douăzeci de arondismente. Aceste arondismente sunt numerotate în spirală, cu primul arrondissement în centrul orașului.

Până în 1964, departamentul 75 era "Seine", care conținea orașul și suburbiile înconjurătoare. Schimbarea acestei organizări a dus la crearea a trei noi departamente care formează un inel în jurul Parisului, deseori numite la petite couronne (coronița): Hauts-de-Seine, Seine-Saint-Denis și Val-de-Marne.

Bertrand Delanoë este primarul Parisului din 18 martie 2001.

Primari anteriori: Jacques Chirac, Jean Tiberi.

Geografie

Înălțimea Parisului variază din cauza dealurilor în mai multe arondismente:

- Montmartre - 130 metri peste nivelul mării
- Belleville - 115 metri peste nivelul mării
- Ménilmontant
- Buttes-Chaumont
- Passy
- Chaillot
- Montagne Ste-Genevieve
- Butte-aux-Cailles
- Montparnasse (dealul a fost nivelat în secolul al XVIII-lea)

Transport

Parisul este deservit de două aeroporturi: Orly, la sud de Paris, și Charles de Gaulle, la nord de Paris, situat în localitatea Roissy-en-France. Parisul este dotat cu o rețea densă de metrou, numit Métro. De asemenea, RER-ul (Rețeaua Expresă Regională) ce face legătura între diferitele departamente din jurul Parisului, străbate Parisul. În plus există o rețea de căi ferate: din cele 6 gări pariziene pleacă zilnic trenuri pentru navetiști, trenuri naționale și TGV-uri (Train à Grande Vitesse) (numit Thalys sau Eurostar pentru Belgia, Olanda, Germania, respectiv Marea Britanie). Orașul este și nodul principal al rețelei de autostrăzi și este înconjurat de o șosea largă circulară numită Boulevard Peripherique. Intrările și ieșirile de pe Peripherique sunt numite "Portes" (porți), fiindcă acestea corespund cu porțile orașului. Majoritatea acestor porți au parcări unde neriveranii sunt sfătuiți să-și lase mașinile. Traficul parizian este renumit pentru încetineală și pentru pericolul pentru integritatea caroseriei. Primăria a luat măsuri pentru fluidizarea traficului în comun (autobuze, taxi-uri), creând culoare speciale pentru acestea.

Locuri în Paris

Arcul de Triumf și bulevardul Champs-Élysées

Turnul Eiffel

Louvre

Notre-Dame

Sacre Coeur

Invalides

Monumente si clădiri

- Turnul Eiffel - simbolul Parisului.
- Arc de Triomphe - monument din centrul Place de l'Étoile, comemorând victoriile Franței și onorând pe cei care au murit în luptă.
- Les Invalides - Muzeu și loc de veci pentru mulți soldați francezi și pentru Napoleon.
- Conciergerie - închisoare foarte veche unde mulți membri ai regimului monarhic au stat înainte de moartea lor la revoluția franceză.
- Palais Garnier - sediul Operei din Paris.
- Catedrala Notre-Dame pe Ile de la Cité
- Clădirea *Samaritaine* - galerii comerciale de la începutul secolului XX.
- Sorbonne - universitate faimoasă, fondată în Evul Mediu.
- Statuia Libertății - o versiune mai mică a statuii din portul din New York pe care Franța a dăruit-o Statelor Unite în 1886.
- Pantheonul din Paris - biserică și mormânt al celor mai mari personalități ale Franței.
- Sainte-Chapelle - capelă din secolul XIII.
- Église de la Madeleine - biserică
- Place des Vosges - piață din districtul Marais creată în timpul domniei lui Henric al IV-lea

Muzee

- Luvrul - un muzeu enorm care găzduiește foarte multe opere de artă, inclusiv pictura *Mona Lisa* și statuia *Venus din Milo*.
- Muzeul d'Orsay - un muzeu de artă găzduit într-o gară din secolul XIX convertită, și care conține în special opere impresioniste.
- Centrul Georges Pompidou, cunoscut și ca *Beaubourg* - o clădire neobișnuită care găzduiește muzeul de arte moderne și un centru cultural cu o mare bibliotecă publică. Lângă această clădire se află și atelierul Constantin Brâncuși.
- Musée Rodin - o mare colecție de opere ale celui mai celebru sculptor francez.
- Musée du Montparnasse în vechea reședință a artistului Marie Vassilieff de la Avenue de Maine nr. 21, detaliază istoria comunității artistice din Montparnasse.
- Musée Cluny, cunoscut și ca *Musée National du Moyen-Age*, găzduiește o mare colecție de artă și obiecte din Evul Mediu, inclusiv ciclul de tapiserii *Doamna cu licornul*.
- Musée Picasso

Suburbii, străzi și alte zone

- Montmartre - zonă istorică pe o colină, unde se află și Basilique du Sacré-Cœur și care este faimoasă și pentru cafenele și atelierile multor artiști importanți.
- Champs-Élysées - faimoasă stradă din lume, un bulevard de obicei plin de turiști.
- Rue de Rivoli - magazine elegante pentru turiști.
- Place de la Concorde - piața din care pornește Champs-Élysées, cunoscută în trecut ca *Place de la Revolution*, locul obeliscului și al ghilotinei.
- Place de la Bastille - actuală piață, este locul unde se afla Bastilia până la Revoluția Franceză.
- Montparnasse - zonă istorică de pe malul stâng al Senei, faimoasă pentru ateliere, restaurante și cafenele.
- Cimitirul Pere Lachaise - unul dintre cele mai populare obiective pariziene, conține mormintele multor francezi faimoși, cât și al oamenilor faimoși din toată lumea care au ajuns să trăiască în Franța (inclusiv români).
- Cimetière de Montmartre
- Cimetière de Montparnasse
- Cimetière de Passy
- Les Halles - zonă comercială care include și un nod important de metrou.
- Le Marais - zonă șic de pe malul stâng al Senei cu două comunități numeroase, homosexuală și evreiască.

În aglomerarea urbană a Parisului

- Disneyland Resort Paris - parc de distracții din estul orașului.
- La Défense - complex major comercial, de birouri și teatre; tot aici este amplasat și Grande Arche.
- Palatul de la Versailles - fostul palat regal în orașul Versailles din sud-estul Parisului. Cea mai mare atracție turistică a Franței.
- Basilica Saint Denis - catedrală gotică foarte veche și loc de veci al multor monarhi francezi, aflată în nordul orașului.

Evenimente

- iulie 1789 - Asaltul Bastiliei
 - Familia regală este forțată să revină din Versailles la Paris
- 1814 - Parisul ocupat de armatele celei de-a șasea coaliții, după căderea lui Napoleon
- 1815 - Parisul este ocupat din nou, de data aceasta de către a șaptea coaliție, după trecerea celor o sută de zile.
- 1855 - Expoziția Universală din 1855
- 1856 - Are loc Congresul de la Paris
- 1867 - Expoziția Universală din 1867
- 19 septembrie, 1870 - începe asediul Parisului de către armata prusacă. Va dura până la 28 ianuarie 1871

- January 28th, 1871 - Cade Comuna din Paris
- 1878 - Expoziția Universală din 1878
- 1889 - Expoziția Universală din 1889 - Turnul Eiffel
- 1900 - Expoziția Universală din 1900
 - Este inaugurat Metroul din Paris in iulie (la început o singură linie, ce străbătea Parisul de la est (*Porte de Vincennes*) la vest (*Porte Maillot*)).
- 1925 - Expoziția Internațională de Arte Decorative și Industriale moderne din 1925
- 1931 - Expoziția Colonială Franceză din 1931
- 13 iunie, 1940 - Naziștii intră în Paris
- 1968 - revoltele studențești din 1968 în Paris, combinate cu o serie de greve ale muncitorilor din țară amenință să dea jos guvernul Charles de Gaulle.
- 1999 - Deschiderea Bibliotecii Naționale Franceze